

21. 1. 2014

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Smluvní pokutu nelze sjednat v rámci obchodních podmínek ke spotřebitelské smlouvě

(k nálezu Ústavního soudu sp. zn. I.ÚS 3512/11, ze dne 11. 11. 2013)

Ujednání o smluvní pokutě v rámci spotřebitelských smluv je dlouhodobě předmětem diskuzí právnické obce i veřejnosti. Zatímco u otázky platné výše sazby smluvní pokuty je judikatura různorodá a nejednoznačná, nemluvě o závěrech některých insolvenčních správců, s jinou otázkou se nyní Ústavní soud České republiky vypořádal poměrně jednoznačně. Smluvní pokutu není možné „schovat“ do spleti ujednání v rámci tzv. všeobecných obchodních podmínek.

JAKOVIDIS | KLEGA | PARTNERS
advokátní kancelář | Attorneys at Law

„V rámci spotřebitelských smluv ujednání zakládající smluvní pokutu zásadně nemohou být součástí tzv. všeobecných obchodních podmínek, nýbrž toliko spotřebitelské smlouvy samotné (listiny, na niž spotřebitel připojuje svůj podpis).“ Tento závěr vyplývá z nálezu Ústavního soudu sp. zn. I.ÚS 3512/11, ze dne 11. 11. 2013. Tento závěr Ústavní soud České republiky učinil v rámci svého rozhodnutí v senátu složeném z předsedkyně Ivany Janů a soudců Kateřiny Šimáčkové a Ludvíka Davida.

Podle soudu tedy „ujednání v rámci spotřebitelských smluv zakládající smluvní pokutu (podobně jako rozhodčí doložka) zásadně nemohou být součástí tzv. všeobecných obchodních podmínek, nýbrž toliko spotřebitelské smlouvy samotné (listiny, na niž spotřebitel připojuje svůj podpis).“ Z této zásady však existují výjimky. Zde takovou výjimku představují specifické případy, kdy se z povahy věci uplatňuje specifický režim (např. smlouva o přepravě osob s ohledem na § 3 vyhlášky č. [175/2000](#) Sb., o přepravním řádu pro veřejnou drážní a silniční osobní dopravu, apod.).

Ústavní soud dále uvedl, že „pokud obecný soud nezohlednil ústavní aspekt materiální rovnosti mezi spotřebitelem a dodavatelem (projevující se v rovině podústavního práva jako ochrana spotřebitele), principy důvěry a poctivosti ve smluvních vztazích, a uložil stěžovateli povinnost zaplatit žalobci

(postupníkovi) částku odpovídající smluvní pokutě nastupující po marně uplynulé lhůtě ve smyslu ujednání obsaženého v rámci tzv. Všeobecných obchodních podmínek, porušil základní právo stěžovatele plynoucí z čl. 11 odst. 1 Listiny, tedy právo na ochranu vlastnictví.“

Ústavní soud tedy dále upevnil ochranu spotřebitele tím, že smluvní pokutu není možné „schovat“ do spleti ujednání v rámci tzv. všeobecných obchodních podmínek ke spotřebitelské smlouvě.

Mgr. Jiří Klega,
advokát

[Jakovidis|Klega|Partners](#)

advokátní kancelář

Československá 2227/7

702 00 Ostrava

Tel.: +420 608 133 636

e-mail: klega.j@advokatova.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)